

**KÁDAS GYÖRGY EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI
MÓDSZERTANI INTÉZMÉNY,
ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKISKOLA,
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

**KISÚJSZÁLLÁS
BAJZSY- ZS. UTCA 37.**

KOLLÉGIUMI PROGRAMJA

Készítette:

Kozma Zsuzsanna
kollégiumi intézményegység-vezető

Jóváhagyta:

Tatár Jánosné
intézményvezető

2016. szeptember 1.

Tartalom

1. Bevezető.....	3
2. Kollégiumi program	4
2.1. A kollégiumi nevelés.....	4
2.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei	4
2.1.2. A kollégiumi nevelés alapelveként határozza meg:.....	5
2.1.3. A kollégiumi nevelés feladatai:.....	5
2.2. A kollégium működése:.....	7
2.2.1. Személyi feltételek, elvárások.....	8
2.2.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban	8
2.3. A kollégiumi élet megszervezése	9
2.5. A kollégium kapcsolatrendszere	9
2.5.1. Szülővel való kapcsolattartás	10
2.6. A kollégium tevékenységszerkezete	10
2.7. A kollégium által kötelezően biztosított foglalkozások	11
2.8. A kollégiumi közösségi élet	11
3. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége.....	12
4. A kollégiumi jogviszony keletkezése, megszűnése	12

1. Bevezető

Kollégiumunk a Kádas György EGYMI mellett működő intézményegység. Alapfeladata biztosítani a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azoknak a tanulóknak, akiknek a lakóhelyén nincs megfelelő speciális intézmény illetve, akiknek a család nem tudja biztosítani a neveléshez-oktatáshoz szükséges körülményeket.

A kollégium *kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata:*

- segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében,
- esélyeket teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a minőségi neveléshez-oktatáshoz
- hozzájáruljon az életminőség javításához, elősegítse a társadalmi mobilitást.

Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

A kollégium kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára.

A kollégium vasárnap délután 15 órától péntek délután 16 óráig tart nyitva.

2. Kollégiumi program

A kollégiumi nevelés programját az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról, a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletben meghatározott pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs célok és a Kádas György EGYMI Pedagógiai programjában megfogalmazott célok, tartalmak és feladatok figyelembevételével készítettük el. Az alapprogram meghatározza és kijelöli a kollégiumi szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait. Az alapprogram a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú, harmonikus fejlesztését, nevelését, oktatását.

2.1. A kollégiumi nevelés

Intézményünk kollégiumába történő bekerülés alapfeltétele, hogy Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szakszolgálat Székhelyintézményének Szakértői Bizottsága javaslatára tanulói jogviszony létesüljön intézményünkben. A kollégiumba bekerülő gyermek nevelése folytatása az iskolai nevelés-oktatásnak.

2.1.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégium nevelési céljai megegyeznek az intézményi nevelés-oktatás céljaival, de a kollégiumi nevelésnek speciális feladatokat és elvárásokat is meg kell valósítania, mivel a gyermekek egy része igen hátrányos szociális háttérrel érkezik.

A kollégiumunk igyekszik gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet kialakítani, és tanulóközpontú tevékenységrendszer működtetni.

Általános cél: a gyógypedagógia eszközrendszerével, a sajátos nevelési szükséglethez igazított egyéni megsegítéssel a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, önálló életkezdését elősegítő, társadalmi beilleszkedést segítő fejlesztés.

Fontos elvárás, hogy:

- gyermekvédelmi célokat is szolgáljon a kollégiumi elhelyezés
- ennek során jelentős szerepet kap az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárás, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységformák alkalmazása.

2.1.2. A kollégiumi nevelés alapelveként határozza meg:

- az alapvető emberi jogok, erkölcsi normák, tiszteletben tartását,
- a kollégiumi tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazását a nevelésben;
- a kollégiumi tanulók, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztését;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítását, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtását; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítását;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazását;
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vételét, az egyéni bánásmód alkalmazását;
- a tanulók aktivitásának, alkotókészségének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése
- a nemzeti az etnikai hagyományok tiszteletben tartása, ápolása
- a szülőkkel, az iskolával az intézmény környezetében lévő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés

2.1.3. A kollégiumi nevelés feladatai:

Kollégiumunkban 3-23 éves korig nevelünk sajátos nevelési igényű, enyhe, közép súlyos értelmi fogyatékos, súlyos, halmozottan fogyatékos és autizmussal élő gyermekeket, fiatalokat. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka feltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiség fejlődését. A kollégista diákok személyiségének egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése alapján történik az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása.

Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a speciális nevelésre-oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, a partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját. A kollégiumi nevelés feladatai különböző területeken valósulnak meg.

- Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése:

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést, fejleszti a szociális tájékozódást, a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret tapasztalati alapjai. Figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, konfliktuskezelés, kommunikáció - fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését,

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: szociális, kommunikációs és állampolgári kompetencia.

- A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Fejleszti a kreativitást, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: hatékony, önálló tanulás, matematikai kompetencia, digitális kompetencia.

- Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása:

A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, autizmussal élő sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy eredményesen végezzék el tanulmányaikat, segíti a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: anyanyelvi kommunikáció, esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkészség, hatékony, önálló tanulás.

- Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. A kollégiumban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyebbé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás. A kollégiumnak feladata a családi életre, a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés.

A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

- Társadalmi, életviteli jártasságok fejlesztése

A kollégiumi nevelés segíti az SNI tanulók lehető legönállóbb életvitel kialakítását, a családi, háztartási ismeretekben való eligazodást. Ehhez kapcsolódóan a természettudományos, szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztése is megvalósul.

2.2. A kollégium működése:

A kollégium a Kádas György EGYMI szakmailag önálló intézményegysége.

A kollégiumban, a tanulásban és értelmileg akadályozott, autizmus-spektrum zavarral küzdő valamint a súlyos, halmozottan fogyatékos gyermekek óvodai, általános iskola és készségfejlesztő iskolai nevelése, oktatása, nevelő-gondozó tevékenysége folyik. A kollégium nevelési programja összhangban van az intézmény pedagógiai programjával, annak célkitűzéseivel, s megvalósítását segíti. A kollégiumi nevelő tanárok munkájuk során figyelembe veszik a tanulókra vonatkozó mérési eredményeket, melyeket az iskolában dolgozó

gyógypedagógusok készítenek el. A kollégiumban dolgozó pedagógusok az egyéni fejlesztési tervek alapján végzik a kollégiumi tanulók fejlesztését.

2.2.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési-oktatási feladatokat a 2011. évi nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, felkészült és tapasztalt kollégiumi nevelőtanárok látják el, akik a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzik munkájukat. Képesek a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, jártasok a különböző gyógypedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában.

Rendszeres önképzéssel továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkeznek.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak, a nevelőgondozó munkát végző gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelők és a kollégiumi ápolónő. Munkájukat a gyermekközpontúság, a gyermekismeret és a gyermekszertet jellemzi.

Minden kollégiumban dolgozó pedagógus és nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatárssal szemben elvárás, hogy egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, életmódjával követendő példát mutasson a kollégista tanulók előtt. Intézményünkben működik a belső tudásmegosztás. Nevelési értekezleten a frissen diplomát szerzett kollegák bemutatják a diplomamunkájukat, melyen keresztül megismerhetjük a szakmai kutatótevékenységüket. Munkaközösségi értekezleten pedig, a továbbképzéseken szerzett új szakmai ismereteket, módszereket, tudást, adják át kollegáiknak.

2.2.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. A kollégium személyközpontú, gyermekbarát környezet kialakítására törekszik. Gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás, privát szféra biztosításáról. A kollégium önálló arculatához kapcsolódó hagyományait folyamatosan ápolja és megújítja, ezzel erősítve a közösség együvé tartozását.

2.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium - belső életének szabályozása során - biztosítja a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

2.4. A kollégium „jó gyakorlata”: a hagyományrendszer bővítése

- Új kollégiumi szimbólum, mely egy közösséghez tartozás jelképe
- Hitvallás, melyet a kollégiumi közösség választott
- Új programok: Kádas apródok avatása, új értékelési rendszer,

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a havonkénti értékelés, mely során a közösség értékelése alapján az arra érdemes gyerekek felkerülhetnek a „Dicsőségfalra”. Tanév végén a legjobb tanuló „Méhecske” díjban részesül.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja a KÁDAS-várLAK” arculatához kapcsolódó hagyományait, értékeit.

2.5. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart:

- a szülőkkel,
- a tanuló törvényes képviselőjével,
- szülői szervezetekkel
- a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal,
- a település - a tanulók nevelésében érintett - intézményeivel,

- a nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával,
- civil szervezetekkel.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

2.5.1. Szülővel való kapcsolattartás

A kollégiumban sajátos nevelési igényű tanulók laknak, akik csak szülői kísérettel érkehetnek és hagyhatják el az intézményt. Ebből adódik, hogy a kollégium vezetője, a nevelőtanárok és gyermekfelügyelők heti kapcsolatban vannak a szülőkkel így lehetőség van az esetleges problémák megbeszélésére.

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait az iskolájában.

2.6. A kollégium tevékenységszerkezete

A kollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi érzékének, személyiségének gazdagodásához, a kulcskompetenciáik fejlesztéséhez, a közösségi szokások fejlődéséhez.

A mindennapi kötelező tevékenységek sorában kiemelt fontosságú a munkára nevelés. A munkára nevelés magába foglalja mindazon tevékenységeket, ismereteket, jártasságokat, készségeket, magatartási szokásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a tanuló eljusson az önkiszolgálás önálló fokára és olyan elemi munkaképességeket szerezzen, amely lehetővé teszik a társadalomba történő beilleszkedését.

Önkiszolgáló tevékenység a munkára nevelés alapja. A kollégiumi nevelőtanár és a gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő feladata, hogy e tevékenységeket tartós szokássá fejlessze, melynek feltétele a sok, játékos tevékenységközpontú gyakorlással történő elsajátítás, mely a mindennapi kötelező tevékenységek körébe tartozik.

Mindennapi kötelező tevékenység a 45 perces tanulószobai foglalkozás, ez a délelőtti tanórákhoz igazodik. A délutáni foglalkozásokon nagyobb teret kap a differenciálás, a játékos tanulási, gyakorlási forma. A megismerés, a felfedezés, az érdeklődés fejlesztése, a tehetségek

felfedezése, gondozása, a hiányok pótlása, a felzárkóztatás, az egyéni fejlesztés a nevelőtanárok és a gyermekfelügyelők együttes munkáját igényli, feltételezi.

2.7. A kollégium által kötelezően biztosított foglalkozások

- **Felkészítő, fejlesztő foglalkozások:**

1. Tanulást segítő foglalkozás, mely a rendszeres iskolai felkészülést biztosítja, közvetlen tanári irányítással meghatározott időkeretben, csoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében történik. Valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása differenciált képességfejlesztéssel valósul meg.
2. Szakkörök, mely az iskolában szerzett ismeretek bővítése céljából valósulnak meg a tanulók igényeihez igazodva. Pl: Meseszakkör, zenekör, természetbúvár szakkör, kézműves szakkör.

- **A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:**

1. Jeles napokhoz kapcsolódó tematikus foglalkozások
2. Irodalmi /mese-dramatikus játékok/
3. Képzőművészeti, vizuális képességet fejlesztő foglalkozások
4. Zenei foglalkozások

2.8.A kollégiumi közösségi élet

A kollégiumon belül szervezett vetélkedők, szakkörök, sportversenyek fontos szerepet töltenek be az egészséges versenyszellem kialakításában, a sikerélmény biztosításában, a tolerancia fejlesztésében, a közösségi összetartozás erősítésében.

A szabadon felhasználható órakereten belül történik a társadalmi, szociális környezet különböző eseményeinek feldolgozása, a csoporttagok születés és névnapi megemlékezése.

A foglalkozások során a kollégiumban lakó tanuló megismeri és gyakorolja az iskolai közösség nyújtotta jogokat és kötelességeket, elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait.

3. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége

A kollégiumi tanulók eredményességének mérése: tanulmányi előmenetelük mérése iskolai kereteken belül történik, neveltségi szint személyiségfejlődés mérése a gyógypedagógussal közösen meghatározva történik.

Az eredményességet mutatja, hogy a tanuló személyisége mennyire alakult, mit sajátított el az elvárásokból.

Az eredményesség elvárásai:

- önálló életvitelhez szükséges ismeretek, képességek
- alapvető erkölcsi normák elsajátítása
- legyen képes az egészséges és kulturált életmód alkalmazására
- legyen képes az együttműködésre
- a normális emberi kapcsolatok kialakítására
- elfogadja a máságát és korlátait
- másokhoz való viszonyára jellemző a tolerancia

4. A kollégiumi jogviszony keletkezése, megszűnése

A tanuló az iskolán keresztül, vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, elhelyezését. A felvételtől a kollégiumi intézményegység vezetőjének egyetértésével, az intézmény igazgatója dönt. A kollégiumi elhelyezés a tanulói jogviszony fennállásáig, egyébként egy tanévre szól. A következő tanévre vonatkozó igényt, kérelmet június 15-ig kell benyújtani. Új tanuló esetén beiratkozáskor kell kérni a tanuló felvételét a kollégiumba.

A kollégiumi jogviszony megszűnik, a tanulói jogviszony megszűnésével. Tanév közben is megszűnhet a kollégiumi jogviszonya annak a tanulónak, akit másik intézménybe helyeznek át. Megszűnhet a kollégiumi jogviszony, a kollégiumi házirend súlyos megsértésével, vagy a szülő kérésére, illetve olyan gyermek esetében, aki fogyatékosságából adódóan nem képes alkalmazkodni a kollégiumi együttélés szabályaihoz, önmagára és másokra is veszélyt jelent.